

Міністерство науки і освіти України
Державний вищий навчальний заклад
«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою Радою Державного вищого
навчального закладу «Придніпровська
державна академія будівництва та
архітектури»

Протокол № ____ від _____ 2022 р.

Голова Вченої ради

_____ М.В. Савицький

ПОЛОЖЕННЯ

**про комісію з питань етики й академічної доброчесності
Державного вищого навчального закладу
«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»**

Уведено в дію наказом ректора Державного
вищого навчального закладу
«Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури»

від «__» _____ 2022 р. № ____

Дніпро 2022

Комісія з питань етики й академічної доброчесності утворюється виходячи з Положень Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (ДВНЗ ПДАБА), прийнятого рішенням Вченої Ради академії _____ р. (протокол № _____).

1. Загальні положення

1.1. Положення про комісію з питань етики й академічної доброчесності у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури (далі Положення) визначає порядок діяльності Комісії з питань етики й академічної доброчесності (далі – Комісія), процедуру розгляду справ щодо порушення Кодексу та норм академічної доброчесності членами академічної спільноти, а також способи дисциплінарного впливу.

1.2. Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншими нормативно-правовими документами та актами, Статутом ДВНЗ ПДАБА, Кодексом академічної доброчесності та цим Положенням.

1.3. Діяльність Комісії базується на принципах законності, чесності та порядності, справедливості, взаємної довіри, компетентності та професіоналізму, відповідальності, партнерства та взаємоповаги, прозорості.

2. Мета і завдання Комісії

2.1. Комісія з питань етики й академічної доброчесності – колегіальний експертно-консультативний орган, метою якого є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв'язанню етичних конфліктів між членами академічної спільноти.

2.2. Завданнями Комісії є:

- ✓ сприяти зміцненню довіри, партнерським відносинам між учасниками науково-освітньої діяльності, консолідації академічної спільноти;
- ✓ налагоджувати діалог і досягати згоди шляхом об'єктивного та принципового обговорення складних етичних ситуацій;
- ✓ консультувати в ситуаціях, які викликають невпевненість в їх етичності, та щодо дій, які можуть спричинити порушення «Положення про академічну доброчесність у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури»;

- ✓ представляти Академію у зовнішніх відносинах з питань академічної культури та виконання норм Кодексу академічної доброчесності ПДАБА;
- ✓ надавати експертні оцінки щодо етичності дій і поведінки членів академічної спільноти та рекомендації щодо застосування санкцій за порушення «Положення про академічну доброчесність у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури»;
- ✓ розробляти рекомендації щодо покращення культури поведінки членів академічної спільноти та поширення етичних цінностей, принципів та стандартів.

2.3. Комісія наділена правом приймати та розглядати письмові та усні заяви, отримувати інформацію щодо порушення Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ ПДАБА та приймати рішення щодо накладання відповідних санкцій.

2.4. Комісія контролює впровадження нових правил МОН у питаннях запобігання академічного плагіату.

2.5. Комісія має повноваження здійснювати моніторинг якості надання освітніх послуг та надавати рекомендації ректору щодо її удосконалення.

2.6. Комісія надає консультації студентам та працівникам, які мають сумніви або непевність, щодо того, що їх дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності ДВНЗ ПДАБА.

2.7. Комісія має проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;

2.8. Комісія має ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;

2.9. Комісія готує пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність.

2.10. Комісія надає рекомендації та консультації щодо способів і шляхів ефективного дотримання норм цього Положення та інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів Академії.

3. Склад, структура та повноваження Комісії

3.1. До складу Комісії входять особи, що користуються беззаперечним моральним авторитетом у колективі Академії, володіють необхідними особистісними якостями, соціальним та академічним досвідом для здійснення

моніторингу за дотриманням членами академічної громади норм Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ ПДАБА.

3.1. Члени Комісії працюють на громадських засадах. Склад Комісії затверджується наказом ректора ПДАБА. Термін повноважень Комісії становить 3 роки.

3.2. До складу Комісії входять проректори з напрямку навчальної, виховної та наукової роботи; директор науково-технічної бібліотеки ПДАБА; голова студентської ради Академії; по одному представнику від науково-педагогічного персоналу та студентства кожного факультету.

3.3. До роботи Комісії можуть бути залучені внутрішні чи зовнішні експерти з питань, що розглядаються, без права участі в голосуванні.

3.4. Голова комісії обирається та затверджується Вченою Радою Академії. Секретар комісії та його заступник обирається з членів комісії на першому засіданні.

3.5. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду на засіданні здійснює секретар.

3.6. Повноваження Комісії:

- ✓ одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- ✓ одержувати від усіх учасників освітнього процесу та структурних підрозділів Академії інформацію та документи, необхідні для здійснення своїх повноважень;
- ✓ залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- ✓ проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів професійної етики та академічної доброчесності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
- ✓ ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
- ✓ готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження етичних принципів та принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність ПДАБА;
- ✓ надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення;

- ✓ інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів ПДАБА.

3.7. Комісія не менш ніж один раз на рік звітує про свою роботу перед Вченою радою ПДАБА.

3.8. Робота Комісії оприлюднюється на сайті Академії.

3.9. Склад комісії та кандидатура на посаду голови Комісії затверджується наказом ректора ДВНЗ ПДАБА після ухвалення Вченою Радою Академії.

4. Організація діяльності та процедура розгляду справ

4.1. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання скликаються у разі необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

4.2. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм Академічної доброчесності чи про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, навчальний курс, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

4.3. Після надходження заяви щодо порушення норм академічної доброчесності або про можливість такого порушення, секретар Комісії повідомляє особу, стосовно якої порушено питання, про дату, час та місце проведення засідання Комісії.

4.4. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.

4.5. Кожна особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення норм академічної доброчесності, має такі права:

- ✓ ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення норм академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- ✓ надавати усні та письмові пояснення, інші документи, або відмовитися від надання будь-яких пояснень;
- ✓ брати участь у дослідженні доказів порушення норм академічної доброчесності.

4.6. Засідання Комісії вважають правомірним, якщо на ньому присутні не менш ніж дві третини її членів.

4.7. Комісія приймає рішення шляхом відкритого голосування. Рішення вважають прийнятим, якщо за нього проголосувало більш як половина присутніх на засіданні членів Комісії. У випадку, коли голоси розподіляються порівну, на цьому самому засіданні проводять повторне голосування. У

випадку, якщо голоси знову розподіляються порівну, остаточне рішення приймається Головою Комісії.

4.8. Рішення Комісії оформляють протоколом, який підписує Голова та секретар Комісії.

4.9. За результатами розгляду справи та з'ясування всіх істотних обставин, Комісія впродовж двох робочих днів готує письмовий висновок щодо наявності або відсутності факту порушення норм академічної доброчесності, який підписують усі її члени, присутні на засіданні. Зазначені висновки мають рекомендаційний характер, подаються ректору для прийняття рішення щодо подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

4.10. Висновок Комісії має складатися з таких частин: - у вступній частині зазначається дата та місце складання висновку, учасники процедури розгляду питання щодо порушення Кодексу, норма академічної доброчесності та зміст заяви; - описова частина має містити інформацію по суті питання, що було розглянуто Комісією; - у мотивувальній частині зазначаються обставини та докази, які Комісія взяла до уваги; - резолютивна частина має містити рекомендації для прийняття остаточного рішення ректором Академії.

4.11. У разі, якщо будь-який член Комісії не погоджується з висновком, йому надається право викладення окремої думки, що є невід'ємною частиною висновку.

4.12. Особу, стосовно якої розглядалось питання про порушення Кодексу академічної доброчесності, ознайомлюють з висновком Комісії, що вона засвідчує своїм підписом.

4.13. Комісія з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ ПДАБА зберігає всі записи, що стосуються її діяльності протягом 5 років, а потім передає їх до архіву Академії.

4.14. Організаційно-технічні умови діяльності Комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ ПДАБА забезпечує ДВНЗ ПДАБА.

5. Норми та правила академічної доброчесності педагогічних, науково-педагогічних працівників

5.1. Поважати права та свободи студентів і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики.

5.2. Бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя.

5.3. Сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності.

- 5.4. Діяти відкрито і прозоро у всіх сферах академічного життя.
- 5.5. Постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам.
- 5.6. Зміцнювати культуру наукової сумлінності у всіх видах наукової діяльності, дотримуючись етичних норм. Усвідомлювати відповідальність за виникнення небезпеки для окремої людини, суспільства, економіки або природи, яку може заподіяти застосування неперевічених нових наукових знань.
- 5.7. Забезпечувати бездоганну чесність та прозорість на всіх стадіях наукового дослідження, вважати неприпустимим прояви плагіату, самоплагіату, фабрикавання та фальшування даних.
- 5.8. Практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості.
- 5.9. Науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням.
- 5.10. Формувати гнучкі науково-освітні програми й курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і бізнес-практик, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики.
- 5.11. Сумлінно проводити на високому професійному рівні кожне заняття, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості.
- 5.12. Об'єктивно оцінювати знання студентів, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб.
- 5.13. Поважати думку студента і підтримувати студентські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати студентів у наукових починаннях і сприяти розкриттю їх наукового потенціалу.
- 5.14. Не створювати студентам на заняттях чи іспитах сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання іспитів, заліків, захистів кваліфікованих робіт.
- 5.15. Проводити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму, плюралізму та патріотизму.

6. Норми та правила академічної доброчесності здобувачів освіти

- 6.1. Усвідомлювати своє покликання як студента Академії оволодіти спеціальністю і бути корисним суспільству.
- 6.2. Гідно нести звання студента, аспіранта Академії, представляти свій навчальний заклад, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу.
- 6.3. Сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію навчального процесу та організацію внутрішнього життя академічної спільноти
- 6.4. Підтверджувати свій рівень сумлінності у всьому навчальному процесі: виконувати графік навчального процесу, своєчасно складати заліки та іспити, виконувати кваліфікаційні роботи.
- 6.5. Не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепи на інших студентів та викладачів; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної роботи, модуля, складання заліку, іспиту.
- 6.6. Не пропонувати неправомірну винагороду викладачам при оцінюванні результатів виконання навчальних, кваліфікаційних дослідницьких завдань тощо.
- 6.7. Не допускати хибного трактування колективізму під час контрольної роботи, іспиту, заліку. Не копіювати в інших студентів звітів, лабораторних робіт, комп'ютерних програм, курсових проектів (робіт) тощо.
- 6.8. Сповідувати культуру наукової сумлінності під час здійснення всіх видів наукової діяльності, не допускати плагіату в наукових та кваліфікаційних працях.
- 6.9. Не здійснювати самовільно аудіо чи відео запису навчальних лекцій.
- 6.10. Поважати викладача як людину, особистість, педагога і співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі.
- 6.11. Розвивати в собі лідерські якості, вміння працювати в команді та духовно-інформаційну мобільність.
- 6.12. Дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття.

6.13.Бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд.

6.14.Створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у студентському середовищі, бути толерантним.

6.15.Проявляти активну життєву позицію; бути ініціативним у всіх сферах життя академічної спільноти Академії.

6.16.Бережливо ставитися до майна Академії та його інфраструктури, дотримуватися чистоти і порядку в усіх приміщеннях Академії на його території, гуртожитку.

7.Відповідальність за порушення академічної доброчесності

За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності відповідно до вимог чинного законодавства України.

8. Попередження академічної недоброчесності

8.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в Академії використовується комплекс профілактичних заходів:

- ✓ ознайомлення здобувачів освіти й педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти із цим Положенням;
- ✓ інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- ✓ проведення семінарів із науково-педагогічними працівниками Академії з питань інформаційної діяльності Академії, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- ✓ впровадження у освітню діяльність Академії навчального курсу «Культура академічного письма» для всіх здобувачів освіти;
- ✓ контроль завідувача кафедри, науково-педагогічних працівників, керівників курсових, кваліфікаційних робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- ✓ перевірка кваліфікаційних робіт на предмет академічного плагіату; експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях, підготовлених до захисту, монографіях,

наукових статтях відповідно до Регламенту перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт студентів, матеріалів, поданих до публікування у періодичних і неперіодичних наукових виданнях Академії.

9. Прикінцеві положення

9.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради та вводиться в дію наказом ректора Академії.

9.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться на розгляд Вченої Ради Академії за письмовим поданням членів колективу ДВНЗ ПДАБА та ректора Академії згідно з чинним законодавством.

9.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи ПДАБА відповідно до їх функціональних обов'язків.

ПОГОДЖЕНО:

Голова студентської ради

Аліна ЗІНЧЕНКО